

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE DIVIACKA NOVÁ VES ZA ROK 2023

Predkladá: Ing. Nadežda Hopková

A. ÚVOD

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k Návrhu záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves za rok 2023. Odborné stanovisko som spracovala na základe predloženého Návrhu záverečného účtu obce za rok 2023 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) ako aj na základe účtovných a finančných výkazov.

B. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU OBCE DIVIACKA NOVÁ VES

Návrh záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves je predložený na rokovanie obecného zastupiteľstva v zákonom stanovenej lehote, do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka, t. j. do 30. júna nasledujúceho rozpočtového roka.

Záverečný účtom obce rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta alebo obce za príslušný kalendárny rok, ktorého povinnosť zostavenia určuje § 16 zákona NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Stanovisko podávam k vybraným častiam Záverečného účtu z hľadiska dodržania:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- ďalších zákonov a predpisov súvisiacich najmä s hospodárením s prostriedkami obce Diviacka Nová Ves a nakladaním s majetkom obce

Pri vypracovaní stanoviska som vychádzala z vyššie uvedených právnych predpisov, schváleného rozpočtu obce na rok 2023, rozpočtových opatrení prijatých v priebehu roka 2023, inventarizácie majetku, stavu účtov a bankových výpisov, uznesení OZ a návrhu záverečného účtu za rok 2023.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie s opatrením MF SR č. MF/0101175/2004-42 (aktuálne znenie Opatrenie MF SR MF/005799/2021-421), ktorým sa stanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a noviel.

Povinnou súčasťou uzávierkových úkonov, súvisiacich s návrhom záverečného účtu bolo i vykonanie inventarizácie majetku, záväzkov a peňažných prostriedkov v hotovosti. Vykonanou inventarizáciou neboli zistené žiadne nedostatky.

Rozpočet obce na rok 2023 bol schválený na obecnom zastupiteľstve dňa 28.11.2022 uznesením č. 49/2022. Schválený rozpočet bol v priebehu roka 2023 upravovaný päťkrát a to rozpočtovým opatrením č. 1/2023 zo dňa 22.3.2023, rozpočtovým opatrením č. 2/2023 zo dňa 24.4.2023, rozpočtovým opatrením č. 3/2023 zo dňa 21.6.2023 a rozpočtovým opatrením č. 4/2023 zo dňa 20.9.2023, rozpočtovým opatrením č. 5/2022 zo dňa 11.12.2023. Zmeny boli schválené starostom obce v zmysle § 11 ods. 4 písm. b/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení – delegovanie časti právomocí schvaľovať zmeny rozpočtu starostom obce. Druhá zmena bola schválená obecným zastupiteľstvom.

Účelom a cieľom tohto stanoviska je predovšetkým snaha o odborné posúdenie všetkých tých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať. Jednotlivé kroky možno zostaviť do nasledovnej postupnosti:

1. Súlad predloženého záverečného účtu so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Možno konštatovať, že návrh záverečného účtu obce je z tohto uhla pohľadu v plnom súlade s požadovanými právnymi normami, ktoré jeho zostavenie odborne a právne definujú a podmieňujú, a to predovšetkým so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne § 16 ods. 5. Preukázateľne záverečný účet obce Diviacka Nová Ves obsahuje:

- rozpočet obce na rok 2023
- rozbor plnenia príjmov za rok 2023
- rozbor čerpania výdavkov za rok 2023
- tvorba a použitie peňažných fondov v roku 2023
- bilancia aktív a pasív k 31.12.2023
- prehľad o stave a vývoji dlhu
- údaje o hospodárení príspevkových organizácií
- prehľad o poskytnutých dotáciách obce podľa § 7 odst.4 zákona č. 583/2004 Z.z v členení podľa jednotlivých príjemcov
- údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- finančné usporiadanie vzťahov
- hodnotenie plnenia programov obce
- návrh uznesenia

Treba spomenúť, že popri zákone č. 583/2004 Z.z. pri zostavovaní záverečného účtu obce boli plne zohľadnené aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Overenie účtovnej závierky obce a jej rozpočtového hospodárenia audítorom

V súlade so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne § 16 od.3, obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku a rozpočtové hospodárenie podľa § 9 ods. 4 zákona o obecnom zriadení. V čase vypracovania stanoviska hlavného kontrolóra k záverečnému účtu účtovná závierka overená ešte nebola. Audit bude vykonaný do konca kalendárneho roka 2024.

3. Zverejnenie návrhu záverečného účtu obce zákonným spôsobom.

V súlade so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 2, je obec povinná zverejniť rozpočet obce najmenej 15 dní spôsobom obce obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť, pričom tá istá podmienka platí aj o záverečnom účte obce. Táto podmienka bola splnená nasledovne:

Vyvesený na úradnej tabuli obce: 03.05.2024

Zverejnený na webovom sídle: 03.05.2024

Zverejnený na elektronickej úradnej tabuli: 03.05.2024

4. Plnenie rozpočtu obce

Ako bolo uvedené v bode 1 tejto správy, rozpočet obce Diviacka Nová Ves je v zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z.z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v súlade s rozpočtovou klasifikáciou vnútorne členený na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie.

	Schválený rozpočet po poslednej zmene v eur	Skutočnosť k 31.12.2023 eur
Príjmy celkom	1 986 930,00	1 850 408,32
Z toho:		
Bežné príjmy	1 322 970,00	1 274 619,66
Kapitálové príjmy	243 000,00	207 328,57
Finančné príjmy	358 960,00	296 493,05
Príjmy RO s právnou subjektivitou	62 000,00	71 967,04
Výdavky celkom	1 986 930,00	1 644 457,89
Z toho:		
Bežné výdavky	628 025,00	479 691,06
Kapitálové výdavky	758 100,00	537 091,70
Finančné výdavky	48 000,00	47 140,14
Výdavky RO s právnou subjektivitou	552 805,00	580 534,99

Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	205 950,43
-------------------------------------	-------------	-------------------

Hospodárenie obce vrátane Základnej školy s MŠ dokumentujú nasledovné tabuľky:

Bežný rozpočet na rok 2023	Rozpočet (schválený)	Rozpočet (po poslednej úprave)	Skutočnosť
Bežné príjmy	1 177 040,00	1 384 970,00	1 346 586,70
Bežné výdavky	995 040,00	1 180 830,00	1 060 226,05
Hospodárenie za rok 2023			286 360,65
Kapitálový rozpočet na rok 2023	Rozpočet (schválený)	Rozpočet (po poslednej úprave)	Skutočnosť
Kapitálové príjmy	241 000,00	243 000,00	207 328,57
Kapitálové výdavky	537 000,00	758 100,00	537 091,70
Hospodárenie za rok 2023	-296 000,00	-515 100,00	-329 763,13
Finančné operácie na rok 2023	Rozpočet (schválený)	Rozpočet (po poslednej úprave)	Skutočnosť
Finančné príjmy	162 000,00	358 960,00	296 493,05
Finančné výdavky	48 000,00	48 000,00	47 140,14
Hospodárenie za rok 2023	114 000,00	310 960,00	249 352,91

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy.

Z porovnania je zrejmé, že bol dosiahnutý rast bežných príjmov, bežné príjmy boli naplnené na 97 % v porovnaní s poslednou schválenou hodnotou, čo hodnotím veľmi kladne. Kapitálové príjmy nedosiahli rozpočtovanú úroveň.

Schválený rozpočet grantov a transferov bol prekročený. V roku 2023 boli obci poskytnuté transfery vo výške 357 706,84 €, v roku 2022 to bolo len 245 300,30€. Rast príjmov z grantov a transferov je evidentný a je to pre obec skvelá vizitka a ocenenie práce pri získavaní grantov a transferov. V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie školstva, avšak

významný objem predstavujú aj transfery poskytnuté na riešenie negatívnych dôsledkov inflácie, migračnej problematiky a odpad.

Vykazovaný výsledok hospodárenia obce bol zistený v súlade s § 2 písm. b)a c) a § 10 ods.3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. a podľa opatrenia MF SR č. 16786/2007-31 v znení opatrenia MF SR z 13. decembra 2018 č. MF/015819/2018-352, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a VÚC.

Hospodárenie obce za rok 2023 skončilo prebytkom vo výške 183 153,35 Eur po vylúčení nevyčerpaných prostriedkov za rok 2023 vo výške 22 797,08 Eur. Obec postupovala podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a z prebytku vylúčila nevyčerpané prostriedky na prenesený výkon štátnej správy a prostriedky na stravovacie návyky detí .

Z dôvodu, že návrh záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves obsahuje pomerne prehľadné a podrobné členenie príjmov a výdavkov obce podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie a moje závery z kontroly plnenia rozpočtu sú identické so závermi tohto návrhu, nebudem ich v tejto kapitole už bližšie špecifikovať.

5. Rezervný fond, sociálny fond , fond prevádzky, údržby a opráv a fond zábezpeky

Jednou z dôležitých povinností obce podľa § 15 ods. 4 zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách je vykonávanie minimálneho prídela do rezervného fondu z prebytku hospodárenia. Obec v roku 2023 odvieďla 145 568,52 € do rezervného fondu a čerpala vo výške 214 830,80 € na: spevnené plochy pod prístrešok v KD, úprava okolia ZŠ, výstavba detského ihriska, rekonštrukcia vnútorných priestorov nad hasičskou zbrojnicou, oplotenie areálu ZŠ.

Sociálny fond na začiatku obdobia vykazoval k 1. januáru 2023 prebytok z predchádzajúcich rokov vo výške 1 082,49 €. Prídel do SF za rok 2023 bol vytvorený vo výške 1 226,94 €. Sociálny fond bol tvorený a čerpaný v súlade so zákonom o sociálnom fonde a smernici na čerpanie SF. V roku 2023 boli čerpané prostriedky na stravovanie vo výške 1 504,80 €.

Obec Diviacka Nová Ves vytvára fond prevádzky, údržby a opráv v zmysle § 18 zákona č. 443/2010 O dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. Prídel v roku 2023 bol vo výške 6 300,00 Eur a čerpanie 11 601,60 Eur (oprava zariadení v BD).

Fond zábezpeky – Obec ho tvorí vo výške 6-mesačného nájmu. Vedie finančnú zábezpeku podľa § 12 ods. 7 a 8 zákona č. 443/2010 Z. z. na samostatnom bankovom účte z toho dôvodu, aby použil tieto prostriedky len v prípade, ak si nájomca neplní svoje povinnosti. V roku 2023 boli prírastky aj úbytky v rovnakej výške. Stav k 31.12.2023 tak ostal bez zmeny 24 008,90 €.

6. Bilancia aktív a pasív

Neoddeliteľnou súčasťou záverečného účtu obce Diviacka Nová Ves je i tabuľkový prehľad bilancie aktív a pasív. Zostatková hodnota na strane aktív je 4 572 284,16 €, zostatková hodnota na strane pasív je 4 572 284,16 €. Vzájomná bilancia aktív a pasív k 31.12.2023 je teda vo svojich zostatkových hodnotách a finančných objemoch vyrovnaná.

Z bilancie aktív a pasív je zrejmý vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému v aktívach obce. Oproti minulému roku zaznamenala obec nárast majetku, čo je veľmi priaznivý ukazovateľ, tento nárast bol zaznamenaný u neobežného majetku, menovite u dlhodobého hmotného majetku a finančného majetku.

7. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec Diviacka Nová Ves v roku 2023 neuzatvorila žiadnu zmluvu o úvere a nezadlžovala sa. V priebehu roku 2023 splácala úver zo ŠFRB. Prehľad, výška záväzkov, splátky úverov a doba splatnosti sú uvedené v návrhu ZÚ spolu s preverením dodržiavania pravidiel prijímania návratných zdrojov financovania. Obec pri prijímaní návratných zdrojov financovania dodržala podmienky ustanovení § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

8. Prehľad o poskytnutých zárukách.

Obec neprevzala záruku na úver poskytovaný fyzickej osobe podnikateľovi, ani právnickej osobe, ktorej nie je zriaďovateľom alebo zakladateľom, čo nedovoľuje ani zákonná úprava.

9. Podnikateľská činnosť obce

Obec Diviacka Nová Ves nevykonáva podnikateľskú činnosť.

10. Usporiadanie vzťahov voči právnickým a fyzickým osobám a voči štátnemu rozpočtu

V súlade s § 16 ods. 2 cit. zákona obec finančne usporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k subjektom, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu. Dotácie poskytnuté z rozpočtu obce na rok 2023 boli poskytnuté a zúčtované v súlade s § 7ods. 4 a 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a VZN č. 4/2013 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce právnickým osobám na verejnoprospešné účely.

Ďalej usporiadala finančné vzťahy k ŠR, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

11. Hodnotenie plnenia programov obce

Obec Diviacka Nová Ves v súlade s § 4 ods.5 zákona o rozpočtových pravidlách nezostavuje programový rozpočet. Uznesením č. 37/2013 zo dňa 10.12.2013 obecné zastupiteľstvo rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtu obce.

C. ZÁKONNOSŤ STANOVENIA VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA

Potvrďujem, že mechanizmus stanovenia výsledku hospodárenia obce je v plnom súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, definujúcim prebytok rozpočtu ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce a schodok rozpočtu ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce. Je taktiež v súlade s § 10 písm. ods. 3 písm. a) , b) a c) potvrdzujúcom jeho vnútorné členenie na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet) a finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Podľa prekladaného návrhu záverečného účtu predstavuje porovnanie príjmov a výdavkov bežného a kapitálového rozpočtu záporný rozdiel, teda schodok vo výške – 43 402,48 €. Rozdiel finančných operácií je kladný rozdiel vo výške 249 352,91 €. Hospodárenie obce je 205 950,43 € a po vylúčení nevyčerpaných prostriedkov podľa zákona výsledok hospodárenia obce Diviacka Nová Ves je 183 153,35 €

Jednou z dôležitých povinností obce podľa § 15 ods. 4 zák. č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách je vykonávanie minimálneho prídeltu do rezervného fondu 10 % z prebytku hospodárenia. Obec odvedie prebytok rozpočtového hospodárenia vo výške 176 853,35 € do rezervného fondu a vo výške 6 300,00 Eur do fondu prevádzky, údržby a opráv BD.

D. ZÁVER

Na základné vlastného zhodnotenia hospodárenia obce Diviacka Nová Ves za rok 2023 môžem konštatovať, že splnilo svoje základné poslanie zabezpečiť financovanie rozpočtom stanovených úloh a zámery rozpočtu v plnej miere realizovať. Záverečný účet je spracovaný v súlade s príslušnými právnymi normami a objektívne vyjadruje rozpočtové hospodárenie, ako aj stav majetku a záväzkov obce Diviacka Nová Ves a preto odporúčam schváliť návrh záverečného účtu tak, ako je predložený **a schváliť celoročné hospodárenie obce bez výhrad.**

V Diviackej Novej Vsi, 28. máj 2024

Ing. Nadežda Hopková

hlavný kontrolór obce